

DATOS IDENTIFICATIVOS

Prácticas clínicas II

Materia	Prácticas clínicas II			
Código	V53G140V01303			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	15	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Inglés			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Povisa)			
Coordinador/a	Giráldez Miranda, Esperanza María			
Profesorado	Giráldez Miranda, Esperanza María Maldonado Arroyo, Alfonso Eduardo Marcial Pérez, José Ángel Muíños Álvarez, Alicia			
Correo-e	mgiraldez@povisa.es			
Web	http://www.cepovisa.com			
Descrición xeral	Materia destinada a adquisición de competencia teórico - prácticas en relación cos coidados e procedementos de Enfermería nel ámbito da atención especializada e a atención primaria.			

Competencias

Código	
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Saber planificar e prestar coidados de enfermaría dirixidos ás persoas, familias ou grupos, orientados, aos resultados en saúde, avaliando o seu impacto, a través de guías de práctica clínica e asistencial, que describen os procesos polos cales se diagnostica, trata ou coida un problema de saúde.
B3	Saber aplicar os fundamentos e principios técnicos e metodolóxicos da enfermaría.
B4	Ser capaz de comprender o comportamento interactivo da persoa en función do xénero, grupo ou comunidade, dentro do seu contexto social e multicultural.
B6	Aplicar as intervencións da enfermaría na evidencia científica e nos medios dispoñibles.
B7	Saber comprender, sen prexuízos, as persoas, considerando os seus aspectos físicos, psicolóxicos e sociais, como individuos autónomos e independentes, asegurando o respecto ás súas opinións, crenzas e valores, ademais de garantir o dereito á intimidade, a través da confidencialidade e o segredo profesional.
B9	Fomentar estilos de vida saudables e o autocoidado, apoiando o mantemento de condutas preventivas e terapéuticas.
B10	Protexer a saúde e o benestar das persoas, familias ou grupos atendidos, garantindo a súa seguridade.
B11	Saber establecer unha comunicación eficaz con pacientes, familias, grupos sociais e compañeiros. Fomentar a formación e información para a saúde.
B12	Aplicar o código ético e deontolóxico da enfermaría española, comprendendo as implicacións éticas da saúde nun contexto mundial en transformación.
B13	Aplicar os principios de financiamento sanitario e sociosanitario e utilizar axeitadamente os recursos dispoñibles.
B15	Ser capaz de traballar co equipo de profesionais como unidade básica na que se estruturan de forma uni ou multidisciplinar e interdisciplinar os profesionais e demais persoal das organizacións asistenciais.
B16	Ser capaz de utilizar os sistemas de información sanitaria.
B17	Realizar coidados de enfermaría baseándose na atención integral de saúde, que supón a cooperación multiprofesional, a integración dos procesos e a continuidade asistencial.
C4	Utilización dos medicamentos, avaliando os beneficios esperados e os riscos asociados e/ou efectos derivados da súa administración e consumo.
C8	Aplicar as tecnoloxías e sistemas de información e comunicación dos coidados de saúde.
C11	Establecer unha relación empática e respectuosa co paciente e a familia, acorde coa situación da persoa, problema de saúde e etapa de desenvolvemento.
C12	Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.

C17	Aplicar o proceso de enfermaría para proporcionar e garantir o benestar a calidade e seguridade das persoas atendidas.
C18	Coñecer e aplicar os principios que sustentan os coidados integrais de enfermaría.
C23	Identificar os factores relacionados coa saúde e os problemas do ámbito, para atender ás persoas en situacións de saúde ou enfermidade como integrantes dunha comunidade.
C24	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde dos individuos e grupos.
C26	Analizar os datos estatísticos referidos a estudos de poboación, identificando as posibles causas dos problemas de saúde.
C29	Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.
C31	Realizar as técnicas e procedementos de coidados de enfermaría, establecendo unha relación terapéutica cos enfermos e familiares.
C33	Ter unha actitude cooperativa cos diferentes membros do equipo.
C49	Prestar coidados, garantindo o dereito á dignidade, privacidade, intimidade, confidencialidade e capacidade de decisión do paciente e familia.
C50	Individualizar o coidado considerando a idade, o xénero, as diferenzas culturais, o grupo étnico, as crenzas e valores.
D3	Capacidade de xestión da información.
D4	Resolución de problemas e toma de decisións.
D5	Traballo en equipo, multidisciplinar e multilingüe.
D6	Habilidades nas relacións interpersoais.
D7	Razoamento crítico.
D8	Aprendizaxe autónoma.
D11	Sensibilidade cara a temas ambientais.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Ser capaz de participar nos coidados que teñan como finalidade garantir o maior grao de independencia das persoas nas súas necesidades básicas e específicas, en Atención Primaria, especializada e no ámbito sociosanitario.	A5	B2 B3 B4 B6 B7 B9 B10 B11 B12 B13 B15 B16 B17	C4 C8 C11 C12 C17 C18 C23 C24 C26 C29 C31 C33 C49 C50	D3 D4 D5 D6 D7 D8 D11
Ser capaz de proporcionar coidados ao paciente aplicando o proceso de enfermaría, establecendo unha actitude empática co paciente e a familia aos que garantizará o dereito á confidencialidade, privacidade e dignidade.		B2 B3 B4 B6 B7 B9 B10 B11 B12 B13 B15 B16 B17	C4 C8 C11 C12 C17 C18 C23 C24 C29 C31 C33 C49 C50	D3 D4 D5 D6 D7 D8 D11

Contidos

Tema	
Rotatorio de prácticas preprofesionales que permitan a aplicación e a adquisición de competencias e dos coñecementos teóricos e metodolóxicos da Enfermería á práctica clínica, en centros asistenciais, sociosanitarios e hospitais.	Realización das actividades referidas aos períodos de prácticas clínicas nos correspondentes servizos asistenciais, aplicando coidados de enfermaría básicos e específicos, segundo necesidades individuais de cada paciente, así como técnicas e procedementos. Realización portafolios en cada período.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Eventos científicos	4	8	12

Actividades introductorias	4	3	7
Estudo de casos	8	8	16
Prácticas clínicas	224	112	336
Informe de prácticas	0	2	2
Cartafol/dossier	0	2	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Eventos científicos	Conferencias, charlas, exposicións, mesas redondas, debates... realizados por poñentes de prestixio, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia.
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Prácticas clínicas	O estudante desenvolve as actividades nun contexto relacionado co exercicio da profesión na área de Ciencias da Saúde.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas clínicas	O responsable do servizo realizará seguimento da evolución do estudante no desenrolo da súa actividade e resolverá os posibles incidentes que poidan xurdir.
Estudo de casos	Exporanse preguntas sobre o seguimento dun paciente ou evolución clínica do mesmo.
Probas	Descrición
Informe de prácticas	A primeira semana informarase sobre a súa cumprimentación, insistindo na importancia da súa valoración persoal sobre o cumprimento de obxectivos, relación co equipo profesional, pacientes e familias, así como foi a súa valoración global do período desenvolvido.
Cartafol/dossier	A primeira semana explicarase ao alumno a súa cumprimentación; nel reflectirase o rexistro das actividades diarias que a/o estudante realiza ou observa diariamente, así como o grao de dificultade das mesmas segundo a súa percepción.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Prácticas clínicas	Avaliación continua por parte do titor/a correspondente para identificar necesidades particulares do estudante (25%) e do equipo / profesionais do servizo (70%), valorando a adquisición das competencias asignadas, seguindo o modelo establecido, que se estrutura en: coñecementos teórico/prácticos, actitudes, habilidades e cumprimento das normas.	95	B3 B6 B11 B13 B15	C4 C11 C12 C17 C18 C24 C29 C31 C33	D5 D6
Informe de prácticas	Informe do estudante na que se inclúe cumprimento de obxectivos, relación co equipo profesional, paciente e familia e valoración global da súa rotación no servizo asignado.	2.5	B7		D3 D5 D6 D8
Cartafol/dossier	Documento cumprimentado polo estudante que reflicte a súa percepción sobre o grao de dificultade ou observación das diferentes actividades e técnicas.	2.5		C4 C8 C11 C12 C17 C31 C33 C49	

Outros comentarios sobre a Avaliación

No caso de que o/a estudante non entregue, en tempo e forma o cartafol e a memoria de prácticas de cada período, repercutirá negativamente na nota, restándose un 5 % da cualificación do período correspondente; ás prácticas clínicas II están vinculados dous períodos, será necesario alcanzar unha cualificación mínima de catro puntos sobre dez en cada unha

das avaliacións, para poder optar ao aprobado. En unidades de hospitalización e centro sociosanitarios, realizaranse Plans de Atención de Enfermaría, que se avaliarán dentro do 25% correspondente ao titor/a (10 % PAES). As faltas de asistencia non xustificadas suporán o suspenso e a interrupción inmediata da rotación en curso, mentres que se se trata de faltas xustificadas permitirase un máximo de 4 por período, que serán de recuperación obrigatoria na data establecida para tal fin polo responsable da materia.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

NANDA, **Diagnósticos Enfermeros: definición y clasificación**, ELSEVIER, 2015-2017

<http://www.index-f.com/new/cuiden/>,

Berman, A., Snyder, S.J., Kozier, B., Erb, G., **Fundamentos de enfermería: Conceptos, proceso, y prácticas.**, Pearson Educación., 2008.

Bibliografía Complementaria

DOENGES, **PLANES DE CUIDADOS EN ENFERMARÍA**, McGraw-Hill, 2008

María Teresa Luis Rodrigo, **Los diagnósticos enfermeros**, 9ª edición, ELSEVIER, 2011

Sandra F., **De las técnicas básicas a las avanzadas.**, Pearson, 2009

<http://enfermeriaactual.com/relacion-nanda-noc-nic/>,

P.L.SWEARINGEN, **MANUAL DE ENFERMERÍA MÉDICO - QUIRÚRGICA**, 6ª ED., ELSEVIER, 2008

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Prácticas clínicas III/V53G140V01306

Prácticas clínicas IV/V53G140V01405

Prácticas clínicas V/V53G140V01406

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Enfermaría clínica III/V53G140V01301

Enfermaría en saúde mental/V53G140V01305

Enfermaría xeriátrica e cuidados paliativos/V53G140V01304

Enfermaría materno-infantil/V53G140V01302

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Enfermaría comunitaria II/V53G140V01206

Ética e lexislación/V53G140V01202

Farmacoloxía e dietética/V53G140V01203

Introdución á enfermaría clínica/V53G140V01201

Prácticas clínicas I/V53G140V01208